

Complectitur hæc tabula Marchionatum Brandenburgensem & maximam Pomeraniæ partem, cuius tabulæ descriptionem primus solusque præstitit Gerardo Mercatori doctissimus Mathematicus & professor in Academia Fræcfordiana ad Oderâ Elias Camerarius, vir à quo multa in Astronomicis desideratissima expectabantur si longiorem illi vitam concessisset Dominus. iam enim in obseruatione motuum Solis, Lunæ ac stellarum diligentissimus erat ad castigandos quos in ijs certò deprehendebat errores. Conscripsit autem hanc tabulam non geometricis instrumentis vsus, vt cui propter academica negotia id integrum non fuit, sed ex suis aliorumque profectioibus, solerter admodum & circumspicè, id quod experientia docuit, liquidem cum reliquis circumscis regionum tabulis hæc descriptione conciliare Mercator vellet, vix vlla contractione aut extensione opus fuit, sed in eam quàm proximè longitudinem ac latitudinem exterioris loci iuxta ipsius dimensiones positi incidere, quam circumuicinæ tabulæ diligentissimè ab ipso castigatæ & conciliatæ requirebant. Porro sic dicta est regio à metropoli in ea Brandenburg. patria clarissimi illius poetæ Georgij Sabini: vnde autem nomen hoc sortita sit vrbs, ex eiusdem poeta disticho quodam intelligi potest; sic enim ait in Hædæporico suo:

*Italiam quando digressus ab vrbe petebam,
A duce quæ Brenno condita nomen habet.*

Brenneburgum enim à veteribus appellata est, sed vulgus Brandenburgum pronunciat. burgum verò significat propugnaculum à πύργος & Brennus idem nomen est apud Germanos quod Galeatus, vt veteres illæ cantiones testantur quæ in Theodoricum Regem Gothorum extant. Significat igitur Brenniburgum, equitum seu Galeatorum urbem. Tota aut hæc principis Electoris ditio in 7. aut 8. prouincias est distributa, quæ sunt Rixia / Mittelmarch / Neumarch / Bismarch / Prenz / Grossen / ducatus Sterneberg & Corbus dominia. Item pars Lusariæ inter quas proculdubio, tum ad conseruationem & curam totius corporis, tum ad gubernationem populorum certus est ordinum status & politia. Electoratus etiam dignitas Marchionatui huic attributa, tennerunt siquidem Brandenburgum tunc temporis Saxonici quoque Principes, Cæsaris cognati, & facilis coniectura est fauisse Othonem imperatorem hisce regionibus, quàm Ducatibus reliquis. POMERANIA nomen accipit à Pomesano Videnti, primi Borussiae regis filio. Malunt tamen alij Vandalicè sic dictam Pta Meer, quasi terram maritimam, cuius *trudus* coniectura non videtur inanis. Diuiditur autem in superiorem & inferiorem Pomeraniam, quarum hæc in Orientem vergens Vanda iam Cassubiamque, illa Stetinensem, Barthiensemque seu VVolgastensem ducatus ac Rugiensem insulam complectitur. Oppidis egregijs exulta est, insigniora tamen quæ habet, maritima sunt, præter pauca quædam mediterranea, quorum primum est Stetinum emporio celebre quod ex VVineta vrbe eò translatum est, totiusque Pomeraniæ hodiè est Metropolis, amœnissimum habens, situm. in ea namque sedem habent continua serie à maioribus acceptam illustrissimi Statorum, Pomeranorum, Cassubiorum & Vandalorum Duces. quin & Hanseatici iuris ac fœderis, ad illud societatis membrum pertinens, quod Lubecam totius Hansæ caput primo respicit dicitur & alio nomine Sedinum à Sedinis vt creditur denominatum, populis eis Viadrum. nulli maritimarum ciuitatum cedens: piscium lectissimorum varij generis & pretij exigui inexhaustum promptumque viuarium: pratorum quoque ac lignorum cæduorum adeò ferax, vt parem haud facilè, superiorem vix vsquã reperias. Habet præterea VVismariam, Straelsundam oppidum splendidum, olim suum habens Principem, quem dixere Bardensem ducem; Grippesvvaldum à Ptolomeo Vi-

ritium iuxta coniecturam appellata; Rostochium in quo liberalium artium florens
 Academia, quam impetrarunt ciues ac Magnopolenses seu Mechelburgenses princi-
 pes anno Christi 1415. accersitis Magistris ac doctoribus potissimum ex Erphordien-
 ti Gymnasio, quod & ipsa recens tum schola erat annos necdum habens 30. Est verò is
 locus Rostochiensis in eam rem non incongruens, quòd aeris salubritas & victualium
 omnis generis leui pretio ibi magna sit copia. Caminum Episcopalis ciuitas; Iulinum
 nunc V Volinum oppidum, olim nulli clarissimarum vrbiu[m] secundum, multas etiã
 præclaris opibus & structuris exuperans, nobile V Vandalorù emporium, tantis opi-
 bus mercatorum negotijs frequens vt excepta Constantinopoli, vix aliud ei par Eu-
 ropa tum videret. ibi enim Russi, Dani, Sorabi, Saxones & V Vandalii suos vicos & pla-
 teas incolebant ex hoc oriundus est Io. Bugenhagius Pomeranus, Ecclesiastes Vite-
 bergensis celebratissimus. Apud Caminum insula est Christoa. Insulæ V Vinetæ olim
 vrbis in ea nomen erat hic & Oderæ ostia, quæ tribus alluitur fretis, quorum vnum
 viridissimæ aiunt esse speciei, alterum subalbidæ, tertium motu furibundo perpetuis
 sæuiens tempestatibus. Est hæc regio vbique fertilis, aquis irrigua, stagnis abundans,
 nauibus peruia, diues agris, pascuis, pomis, lignis, riuis, montibus, venatione, pecore,
 piscibus, frumento, butyro, melle, cera & alijs his similibus rebus. Montium in hac
 plura iuga, sed quorum apud Authores nulla fama est, sicuti nec sylvarum, quibus ta-
 men Pomerani non carent. Mineræ tamen nec thermæ vllæ in ea celebres; col-
 ligunt autem incolæ Succinum in mari, sed non tantum quantum
 Pruteni. Nullus denique in hac regione locus est
 vacuus, nisi quem aut lacus aut mon-
 tes occupant.

